

Quatre-cents morts

Ara mateix, quan escric aquest paper, no sé quina serà, quan es publique, la situació de la guerra –perquè és una guerra, no un conflicte ni una acció ni una simple operació quirúrgica– al dissortat territori de Gaza, ni sé si s’haurà acabat, ni com, ni amb quantes víctimes i quant de dolor i d’horror. Perquè no hi ha guerra que no siga horrible, que no porte mort i desolació a gent innocent, no hi ha guerra que siga *neta*, i que no proporcione imatges de sang, de nens ferits i morts que ens commouen l’ànima. I no sé, d’ací a pocs dies, quan vostès llegiran aquesta pàgina, quin serà el nombre final de les víctimes, i quin resultat haurà tingut tanta mort i tanta destrucció: segurament, a curt termini i a llarg termini, un resultat funest per als dos bàndols. Ni la causa palestina haurà avançat un mil·límetre, com a resultat de les provocacions suïcides de Hamàs, ni Israel tindrà un futur millor i més segur després d’haver aplicat brutalment la força, d’haver augmentat de manera igualment brutal l’odi dels seus veïns i de tot el món islàmic i d’haver suscitat l’antipatia i la protesta de tanta gent dels quatre continents. Qualsevol signe de raó serena sembla absent, pels dos costats, i això no veig que faça cara d’acabar-se. Tampoc no veig que s’acabe aquesta doble mesura, doble moral, doble escala de valors, amb què gran part de l’opinió pública dels països d’Europa, començant pel nostre, reacciona davant de guerres, morts, víctimes, destruccions, i més efectes de la barbàrie universal, petita o grossa. M’explicaré. Una setmana després de l’inici dels atacs israelians, els diaris informaven que ja hi havia 400 morts a Gaza. Als atacs que havien fet 400 morts dedicaven quatre o cinc pàgines senceres. I després, si de cas, en un racó d’una columna marginal, quatre ratlles, només quatre, per informar que, en un sol dia, un atac havia causat 400 morts a l’est del Congo. Pels quals morts, i pels infinits desplaçats, ferits sense cap hospital, famolencs, malalts abandonats, víctimes infantils, dones violades, etcètera, dels mateixos dies i setmanes, ningú, entre nosaltres, no s’ha molestat a lamentar-se’n, a mostrar-hi solidaritat, a manifestar-se pel

Joan Francesc Mira

carrer, a condemnar-ne els autors, siguen qui siguen. Hi ha morts que compten moltíssim, doncs, i morts que no compten gens. Si els morts són palestins, sobretot, i els culpables o causants són israelians, cada mort valdrà per mil. Si els

causants de les morts són israelians, o nord-americans, les víctimes mereixeran simpatia, indignació moral, condemna, i els autors han de rebre tota mena d’insults, generalment adobats de cartells on USA és igual a estrella de David, igual a creu gammada. Si hi ha 400 morts a Gaza, els cartells escriuran “Israel genocida”.

Si hi ha quatre mil morts, quaranta mil, quatre-cents mil, quatre milions, en qualsevol altre lloc i amb qualsevol altre causant que no siguen els EUA, no hi haurà cap protesta pública a les nostres places, ni eslògans injuriosos, ni creus gammades, ni acusacions de genocidi. I els nombres que dic no són arbitraris: el més gros, quatre milions, és el de víctimes recents de les guerres del Congo, que no mereixen la nostra simpatia, ni solidaritat, ni manifestacions ni res, simplement perquè no són víctimes d’aquells que ja, per endavant, són definits com a criminalment culpables: els causants no són jueus, no són nord-americans, per tant no ens hem d’ocupar dels morts. Ni dels de les altres guerres africanes, ni dels de Darfur, ni dels dos milions o tres de víctimes del Sudan. Com abans vam ignorar l’arrasament de Txetxènia, infinitament més horrible que el de Gaza, i vam ignorar que el govern turc destruïa 3.000 pobles kurds, i així podríem multiplicar els casos i els exemples. A l’hora d’indignar-se, de protestar, insultar i eixir al carrer, només compten els morts causats pels adversaris ideològics de qui s’indigna i protesta. La resta de morts, els milers, els milions, no mereixen pietat, ni indignació, ni protesta, ni res. No compten, no arriben ni a morts de tercera. I els qui protesten indignats pels 400 morts, i mai pels milers o milions d’altres, estan tan convençuts de la pròpia superioritat moral, tan pagats de la pròpia solidaritat i sentit de la justícia, que a mi em provoquen una angúnia que no sé definir. Com sempre que la ideologia justifica la insensibilitat.

“A l’hora d’indignar-se, de protestar, insultar i eixir al carrer, només compten els morts causats pels adversaris ideològics de qui s’indigna i protesta. La resta de morts, els milers, els milions, no mereixen pietat, ni indignació, ni protesta, ni res. No compten, no arriben ni a morts de tercera”